

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 373
IM. I. J. PADEREWSKIEGO
W WARSZAWIE W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

I. Podstawy prawne

Obowiązujące akty prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia:

dla klas VII i VIII szkół podstawowych

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
 - Art.1. 17-19 ;art.109. 6 ;art. 98.1.16 - ustawy prawo oświatowe;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60);
 - Art.292. 1-2 ustawy –Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe;
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej;
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z 28 marca 2017;

dla klas II i III oddziałów gimnazjalnych

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.) - system oświaty i wychowania zapewnia w szczególności: przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 maja 2004 r. „w sprawie zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających

kwalifikacji pedagogicznych”. Zostały w nim określone wskaźniki działań min. związane z orientacją zawodową i planowaniem kariery uczniów.

- Rozp. MEN z dn. 12 marca 2009 w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dziennik Ustaw Nr 50 Poz. 400)
- Rozp. MEN z dn. 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dziennik Ustaw Nr 228 Poz. 1487)

II. Wstęp i podstawowe pojęcia z zakresu orientacji, poradnictwa i doradztwa zawodowego

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu, wejścia na rynek pracy oraz złagodzenia startu zawodowego młodzieży. System określa:
 - role i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań,
 - metody i formy pracy,
 - czas i miejsce realizacji zadań,
 - oczekiwane efekty.
2. Organizacją Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego zajmuje się szkolny doradca zawodowy.
3. Praca doradcy zawodowego w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego ma charakter planowych działań obejmujących indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

ORIENTACJA ZAWODOWA obejmuje wszystkie działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, której ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru szkoły i zawodu.

DORADZTWO ZAWODOWE obejmuje świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru szkoły, zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego ucznia i udzielanie informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

INFORMACJA ZAWODOWA obejmuje zbiory danych potrzebnych uczniowi do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego ucznia oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

PORADNICTWO ZAWODOWE obejmuje system długofalowych i wieloetapowych działań wychowawczych towarzyszących uczniowi w trakcie rozwoju zawodowego. Obejmuje ono całokształt zadań związanych z udzielaniem uczniom i dorosłym pomocy w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

III. Cele ogólne kształcenia w zakresie doradztwa zawodowego:

- Cele ukierunkowane na:
 - samopoznanie
 - przyszłość
 - rynek pracy
 - na realizację celów związanych z karierą zawodową
- Przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji edukacyjno zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej / ponadgimnazjalnej zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy.
- Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie.
- Kształtowanie proaktywnych postaw we współczesnym świecie.

Przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o kierunku dalszego kształcenia, funkcjonowania w nowej rzeczywistości, budowania postawy gotowości do podnoszenia swoich kwalifikacji, ustawicznego dokształcania się, zdobywania nowych umiejętności, przydatnych w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru zawodu.

Kształtowanie umiejętności planowania kariery edukacyjno - zawodowej przez uczniów, umiejętności podejmowania trafnych decyzji i dokonywania wyborów w procesie planowania kariery zawodowej.

Zadaniem szkoły jest udzielanie pomocy uczniom w osiągnięciu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia, a zwłaszcza:

1. Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny. Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona).
2. Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy.
3. Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu.
4. Zapoznanie uczniów i rodziców ze strukturą szkolnictwa oraz kryteriami naboru do szkół ponadgimnazjalnych.
5. Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań.

IV. Cele szczegółowe

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w ramach pracy z uczniami

obejmuje:

- poznawanie siebie,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych, poznawanie zawodów,
- doskonalenie umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania,
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy,
- indywidualną pracę z uczniami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły i zawodu,
- udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej,
- pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego,
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów,
- pomoc w poszerzaniu wiedzy ogólnej i budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego,
- poruszanie się na rynku pracy (poszukiwanie i utrzymywanie pracy oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, mobilność zawodowa, ograniczenia zdrowotne),
- kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego i kontynuacji nauki w liceach ogólnokształcących lub szkołach zawodowych,
- tworzenie centrów informacji z dostępem do Internetu – gabinet pedagoga szkolnego, biblioteka, pracownie językowe i informatyczne,
- tworzenie bazy danych o absolwentach szkoły – losy absolwentów;
- udział w dniach otwartych szkół,
- udział w targach edukacyjnych,
- tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w ramach pracy z rodzicami

obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- informacje służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły,
- indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.

- gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w ramach pracy z nauczycielami

obejmuje:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu wychowawczego szkoły na każdy rok nauki,
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej przez wychowawców na godzinach wychowawczych oraz na innych przedmiotach przez nauczycieli uczących,
- identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian.
- uświadomienie nauczycielom konieczności wplatania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu orientacji zawodowej,
- pomoc nauczycielom w realizacji tematów z zakresu problematyki wyboru zawodu i możliwości kształcenia w ramach lekcji przedmiotowych;
- wypracowanie materiałów pomocniczych do prowadzenia zajęć z orientacji zawodowej na godzinach wychowawczych i spotkaniach z rodzicami.
- realizację zadań wynikających z programu wychowawczego i systemu doradztwa zawodowego w formie pogadank, rozmów, warsztatów, dyskusji z uczniami, prezentowania materiałów informacyjnych z zakresu orientacji zawodowej, itd.
- wspomaganie wychowawców, nauczycieli, rodziców i uczniów poprzez udostępniania niezbędnych wychowawcom materiałów typu: ankiety, ćwiczenia, karty zainteresowań,
- przygotowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego i struktury szkolnictwa.

V. Adresaci

- uczniowie,
- rodzice,
- nauczyciele i wychowawcy.

VI. Rola i zadania osób realizujących WSDZ

- Dyrektor
- Doradca zawodowy
- Wyznaczony koordynator
- Pedagog, psycholog
- Nauczyciel bibliotekarz- gromadzenie aktualnych publikacji

- Pozostali nauczyciele uczący różnych przedmiotów-korelacja
- Podział zadań wg. kompetencji, wiedzy, doświadczenia i umiejętności w zakresie orientacji zawodowej.

VII. Treści i czas realizacji

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego działa zgodnie z założeniami jednolitego zintegrowanego modelu Warszawskiego Systemu Doradztwa Zawodowego dla uczniów szkół warszawskich. Zajęcia w oddziałach gimnazjalnych odbywają się na podstawie materiałów i scenariuszy z cyklu: „Mądrze zaplanuj swoją przyszłość”.

Realizacja tematyki doradztwa zawodowego w kl. 2			
Każdy uczeń w papierowej teczce przechowuje kartę z „Indywidualnym portfolio gimnazjalisty” z klasy I i wypełnia ją podczas kolejnych zajęć. W teczce umieszcza następujące dokumenty:			
Lp.	Temat	Dokumenty do teczki	Uwagi
Scenariusz 5	Temperament	Test „Cechy temperamentu”	
Scenariusz 6	Zawody przyszłości		
Scenariusz 7	Zainteresowania	Kwestionariusz Karta zainteresowań J. Woronieckiej	
Scenariusz 8	Osobowość	Karta „Gra towarzyska”	

Realizacja tematyki doradztwa zawodowego w kl. 3			
Tematyka zgodnie z WSDZ.			
Lp.	Temat	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
Scenariusz 1	Zastanów się zanim zdecydujesz- prezentacja multimedialna z cyklu zajęć „Mądrze zaplanuj swoją przyszłość”. System edukacyjny, różne ścieżki kariery.	Małgorzata Ostowicz	
Scenariusz 2	Rola zainteresowań, uzdolnień i umiejętności przy wyborze zawodu. Kwalifikacje i kompetencje uniwersalne.	Doradca zawodowy	
Scenariusz 3	Ścieżka kariery- wybór szkoły ma znaczenie. Rynek pracy.	Doradca zawodowy	
Scenariusz 4	Omówienie harmonogramu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.	Małgorzata Ostowicz	
Scenariusz 5	Instrukcja obsługi systemu rekrutacji do	Małgorzata	

	szkół ponadgimnazjalnych- kryteria przyjęć, omówienie punktacji osiągnięć	Ostowicz	
	Opracowanie Indywidualnych Planów Działania.	Doradca zawodowy	

Realizacja zadań dotyczących udzielania uczniom klas VII pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia została zawarta w „Programie realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasie VII Szkoły Podstawowej nr 373 im. I. J. Paderewskiego w Warszawie”.

VIII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA ROK SZKOLNY 2017/2018

L.p.	ZADANIE	Realizator	Termin	Uwagi
1	Szkoleniowa rada pedagogiczna – zatwierdzenie WSDZ.	doradca zawodowy	IX-X	współpraca z PPP
2	Aktualizacja materiałów w bibliotece szkolnej.	dyrektor szkoły, doradca zawodowy, bibliotekarz	cały rok szkolny	
3	Prowadzenie szkolnej tablicy zawodoznawczej.	doradca zawodowy, psycholog, pedagog	cały rok szkolny	
4	Psychoedukacja rodziców (spotkania, warsztaty, prelekcje, konsultacje).			
5	Przeprowadzanie pogadanek zawodoznawczych w klasach I-III		X-V	
6	Przeprowadzanie lekcji wychowawczych (zawodoznawczych)	wychowawcy klas	cały rok szkolny	
7	Wprowadzanie na lekcjach WOS-u, techniki i informatyki i innych przedmiotów elementów z tematyki zawodoznawczej.	nauczyciele		
8	Przygotowanie ewidencji uczniów klas III z problemami zdrowotnymi.	pielęgniarka	XI-XII	
9	Udział klas II w Turnieju Zawodów Pragi Południe.	Doradca zawodowy, wychowawcy	IV-V	Zapoznanie ze szkołami z Pragi Południe, i zawodami w których uczniowie mogą się w nich kształcić.
10	Zorganizowanie	Rodzice,	Wg potrzeb	

	wycieczek do szkół ponadpodstawowych w ramach dni otwartych.			
11	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć uczniów do szkół ponadpodstawowych oraz systemu elektronicznego naboru.	Pedagog, psycholog, wychowawca, nl. informatyki doradca zawodowy	III-IV	kontakt ze szkołami ponadpodstawowymi
12	Udział uczniów w miejskich targach edukacji i pracy.	doradca zawodowy, rodzice	III-IV	
13	Sprawozdanie z planowanych i zrealizowanych zadań z zakresu WSDZ.	wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy, SU	VI	na posiedzeniu rady pedagogicznej
14	Badanie losów absolwentów.	Sekretarz szkoły Doradca zawodowy	IX	kontakt ze szkołami ponadpodstawowymi
15	Realizacja poradnictwa edukacyjno- zawodowego w klasach VII według programu w załączniku.	Doradca zawodowy	Cały rok	

IX. Metody i formy realizacji działań doradczych.

1. Działania doradcze, w ramach WSDZ, realizowane są w ramach:

- lekcji wychowawczych,
- lekcji przedmiotowych, np.: WOS, informatyka, język polski, język obcy,
- zastępstw na lekcjach przedmiotowych,
- wycieczek (np.: na Targi Edukacyjne, do szkół ponadgimnazjalnych w ramach „Otwartych drzwi”, do zakładów pracy itp.),
- prowadzenia gazetek szkolnych,
- konkursu- „Mój wymarzony zawód”
- udziału w Praskich Dniach Kariery itp.

X. Efekty działań

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- Potrafi dokonać adekwatnej samooceny.
- Rozpoznać mocne i słabe strony.
- Wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności.
- Racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno zawodową.
- Dostosować się do zmian.
- Analizować źródła informacji edukacyjno zawodowej.

- Potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową/ ponadgimnazjalną zgodną z jego zainteresowaniami.
- Współpracować w zespole.
- Sporządzać CV i list motywacyjny.
- Skutecznie się zaprezentować.
- Zachować się asertywnie.
- Dopasować kompetencje do zawodu.
- Sprawnie się komunikować.
- Przewidzieć skutki działań.

XI. Ewaluacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Ewaluacja realizacji działań z zakresu orientacji, poradnictwa i doradztwa zawodowego dokonywana jest na bieżąco przez koordynatora systemu doradztwa zawodowego w szkole na podstawie rozmów z uczniami, rodzicami i wychowawcami klas oraz analizy dokumentacji szkolnej, a następnie przedstawiona w postaci sprawozdania na koniec każdego semestru.

Ewaluacja odnosi się do wszystkich działań, skierowanych do młodzieży:

- udzielanej informacji,
- rozmów indywidualnych,
- pracy grupowej.

Wychowawcy kl. II jako osoby odpowiedzialne za realizację działań doradczych w klasach przygotowują sprawozdania z realizacji tych programów na koniec semestru. Koordynator systemu doradztwa zawodowego w szkole na koniec semestru analizuje sprawozdania wychowawców w celu pozyskania informacji zwrotnej na temat jakości oferowanej pomocy doradczej w poszczególnych oddziałach i przygotowania wniosków do dalszej pracy.

Opracowała: *Małgorzata Ostowicz*

Załączniki:

„Program realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasie VII Szkoły Podstawowej nr 373 im. I. J. Paderewskiego w Warszawie”.